

HJORTEVILDTGRUPPERNES
AFRAPPORTERING 2014/2015
TIL VILDTFORVALTNINGSRÅDET

HJORTEVILDTGRUPPE
VESTJYLLAND - HGV

Det fremgår af retningslinjerne for de regionale hjortevildtgrupper, at der årligt skal ske en afrapportering af aktiviteter til Vildtforvaltningsrådet. Rapporten skal fokusere på de opgaver, som hjortevildtgrupperne har fået pålagt at løse i forvaltningen af kronvildt og dåvildt. Derudover tilstræbes det, at rapporten på en overskuelig måde formidler informationer fra de regionale hjortevildtgrupper til Vildtforvaltningsrådet.

Resultaterne af den regionale hjortevildtgruppes årlige arbejde beskrives ved en omhyggelig besvarelse af de enkelte skemaers spørgsmål. I forlængelse af de 4 hovedarbejdsopgaver (*etiske regler, bestandsstørrelse, afskydning og markskader*) findes et ekstra punkt (Andet), der også så vidt muligt bør anvendes til at videregive relevante, supplerende oplysninger.

Grupperne skal besvare spørgsmål om henholdsvis kronvildt og dåvildt, når det er relevant i den pågældende region.

Afreporteringen sendes elektronisk til Søren Egelund Rasmussen på e-mail soera@nst.dk. Hjortevildtgruppen under Vildtforvaltningsrådet vil stå for den samlede afreportering til Rådet.

Sidste frist for indsendelse af gruppens afreportering er den 17. april 2015.

Rapporterne SKAL indsendes rettidigt, således at der er den nødvendige tid til evaluering inden forlæggelse for Vildtforvaltningsrådet.

Skemaet skal i lighed med tidligere suppleres af kortbilag. Det er hensigten, at dette skal gøre det lettere at få overblik over udviklingen i et konkret område. Bemærk, at der ikke skal indsendes ønsker til lokale jagttider med mindre særlige årsager taler herfor. Bemærk, at jagttidsrevisioner fremadrettet sker hvert 4. år.

For at øge fokus på markskader bedes grupperne lægge særlig vægt på udfyldelse af punkt 6 vedr. markskader.

Indholdsfortegnelse:

1. Etiske regler for kronvildtjagt.....	3
2. Kronvildt (Bestanden)	3
3. Kronvildt (Afskydning)	4
4. Dåvildt (Bestanden)	5
5. Markskader	7
6. Øvrige emner	8

Vedhæftet: Bilag 1-4 2011. Se bort fra bilag 1 – bilag 2-4 er kort over bestandene.
Bilag 5 2015. Kronvildtafskydningen i Ulfborg-området 2007-2015

1. Ethiske regler for kronvildtjagt	
1. Er der konstateret brud på de etiske regler?	Ja
2. Hvordan har tendensen for brud på de etiske regler for kronvildtjagt været i forvaltningsperioden i de regionale områder?	<p>Uændret</p> <p>Omkring jægerhåndværket, er der flere eksempler på at, der har været skudt til flere dyr fra samme rudel af flere forskellige jægere på samme mark. Det kan være endog meget vanskeligt at udrede hændelsesforløb med efterfølgende problematiske eftersøgninger.</p> <p>Flere eksempler på at der er drevet dyr ud fra Naturstyrelsens arealer – også fra områder, der har status som "vildtlommer", hvor dyrene normalt har fred. I forhold til jagtlovgivningen, er dette ulovlig jagt – når man forsøger at drive dyr ud til jægere på nabolænder.</p>
3. Hvad har hjortevildtgruppen foretaget sig i tilfælde af brud på de etiske regler?	Efter 2½ års pause valgte HGV at genoptage Mejdal-mødet, hvor bl.a. ovenstående problemstillinger blev italesat, ligesom emnet har været behandlet i mange forskellige fora – både på møder og i "den almindelige snak".

2. Kronvildt (Bestanden)	
1. Tegn og nummerer de vigtigste kronvildtområder i regionen ind på et kort (Brug gerne samme områdeinddeling som i 2010)	
2. Hvad er den regionale gruppes vurdering af forårsbestandens størrelse i tal for hvert af de indtegnede områder?	<p>1. 550</p> <p>2. 750</p> <p>3. 3.500</p>
3. Hvad er den regionale gruppes vurdering af udviklingen i de indtegnede områder?	<p>1. Stabil.</p> <p>2. Stigende – måske stabil.</p> <p>3. Stabil – måske faldende.</p>

<p>4. Hvad er den regionale gruppes vurdering af områdets bestandsstørrelse i forhold til den biologiske bæreevne, trafikdrab, markskader mv.?</p>	<p>1. Passende/for mange 2. Passende/for mange 3. For mange dyr</p>
<p>5. Andet</p>	<p>Vedr. 3.3 – "Ulfborg-området" (hvor data er bedst): Bestanden er stadig stor. Afskydningen faldt igen i sæson 2014/15 med ca. 140 dyr = 10 % i forhold til afskydningen i sæsonen inden.</p> <p>Oprydningen efter stormen Bodil, har, uden tvivl, påvirket jagten i flere skovområder, ligesom et rekordvarmt efterår og en lang periode, fra ultimo oktober til primo december, med, stort set, kun vind fra østlige retninger, har haft en effekt på jagten og jagtudbyttet.</p> <p>Sæsonen har også været speciel derhen, at der i nogle områder har været markant færre dyr end i tidligere/"normale" sæsoner, og i andre områder har det være omvendt. Det har givet forskellige ytringer vedr. bestandsstørrelsen – og har både været anledning til glæde og frustration.</p> <p>Det tidligere omtalte fænomen med store rudler er, i flere områder, blevet endnu mere udbredt, og nogle steder er der set meget store rudler. Hvad der er årsagen til dette er der flere teorier om – herunder bl.a. jagttryk, at erfaringen "skydes ud" af bestanden, når der nedlægges mange hinder, og de uerfarne dyr søger trykthed i stor rudler samt forekomst af ulve.</p>
<p>3. Kronvildt (Afskydning)</p>	
<p>1. Hvad er afskydningen i de vigtige kronvildtområder i tal?</p>	<p>1. 252 <227> (215) 2. 325-350 <325-350> (275-300) – delvist skønnet tal. 3. 1296 <1435> (1633)</p> <p><X> = 2013/14 og (X) = 2012/13.</p>
<p>2. Hvad er hjortevildtgruppens vurdering af afskydningens størrelse i områderne?</p>	<p>1. Passende – måske for lavt. 2. Passende – måske for lavt. 3. Passende – måske for lavt – se 2.5.</p>

3. Hvad er hjortevildtgruppens vurdering af afskydningens fordeling på alder i områderne?	1. Se 5. 2. - 3. -
4. Hvad er hjortevildtgruppens vurdering af afskydningens fordeling på køn i områderne?	1. Se 5. 2. - 3. -
5. Andet (supplerende oplysninger om afskydningen)	<p>Kalveandelen af den samlede afskydning er stadig ikke stor – kun 20-25 %.</p> <p>Der bliver stadig nedlagt en del hinder/smalhinder.</p> <p>Område 3: Citat fra 2014-rapporten: <i>Tendensen i afskydningen af hjorte, siden jagttiden blev ændret fra sæson 2011/12, ser desværre ikke ud til helt at opfylde målet om en større andel ældre hjorte i bestanden, vurderet ud fra afskydningen. Afskydningen af hjorte der er vurderet til at være 4½ år og ældre, er faldet i de tre sæsoner de nye jagttider har været gældende. Der bliver nedlagt en større andel af unge hjorte der lever op til kravet om mindst ni sprosser i geviret – typisk hjorte på 3½ år.</i> Udviklingen beskrevet ovenfor ser ud til at fortsætte – altså ikke en større andel ældre hjorte.</p>

4. Dåvildt (Bestanden)

1. Tegn og nummerer (med bogstav) de vigtigste dåvildtområder i regionen ind på et kort (kort vedlagt)																					
2. Hvad er den regionale gruppes vurdering af forårsbestandens størrelse i tal for hvert af de indtegnede områder?	<table border="0"> <tr> <td>A. Klosterheden</td> <td>450 (375)</td> </tr> <tr> <td>B. Idom</td> <td>200 (160)</td> </tr> <tr> <td>C. Sørvad</td> <td>80 (65)</td> </tr> <tr> <td>D. Vinderup-Mogenstrup</td> <td>325-375 (275–325)</td> </tr> <tr> <td>E. Ørre</td> <td>400-450 (300–325)</td> </tr> <tr> <td>F. Stauning</td> <td>200–225 (175–200)</td> </tr> <tr> <td>G. Nord-Østsalling</td> <td>140-165 (125–150)</td> </tr> <tr> <td>h. Nordfjends</td> <td>75-85 (75–85)</td> </tr> <tr> <td>I. Vestsalling</td> <td>175-225 (175 – 225)</td> </tr> <tr> <td>J. Skive-Rønbjerg</td> <td>55-80 (50 – 75)</td> </tr> </table> <p>Generelt er ovenstående tal, også i år, delvist</p>	A. Klosterheden	450 (375)	B. Idom	200 (160)	C. Sørvad	80 (65)	D. Vinderup-Mogenstrup	325-375 (275–325)	E. Ørre	400-450 (300–325)	F. Stauning	200–225 (175–200)	G. Nord-Østsalling	140-165 (125–150)	h. Nordfjends	75-85 (75–85)	I. Vestsalling	175-225 (175 – 225)	J. Skive-Rønbjerg	55-80 (50 – 75)
A. Klosterheden	450 (375)																				
B. Idom	200 (160)																				
C. Sørvad	80 (65)																				
D. Vinderup-Mogenstrup	325-375 (275–325)																				
E. Ørre	400-450 (300–325)																				
F. Stauning	200–225 (175–200)																				
G. Nord-Østsalling	140-165 (125–150)																				
h. Nordfjends	75-85 (75–85)																				
I. Vestsalling	175-225 (175 – 225)																				
J. Skive-Rønbjerg	55-80 (50 – 75)																				

	<p>baseret på skøn. Dåvildtet spreder sig fra de oprindelige kerneområder, hvilket gør det svært med nøjagtige bestandsestimater. Trafikdrab og hjorte der omkommer i snor/hegnstråd udgør en ikke uvæsentlig faktor for dødeligheden, og tilvæksten formodes ikke at være helt så stor, som den kunne være i ovennævnte bestande. Flere steder er der meldinger om dåer uden kalve, der formodes at skyldes et dårligt brunstforløb – måske med for få hjorte af en vis alder.</p> <p>Tallene i parentes er vurderingerne fra afrapporteringen 2014.</p>
<p>3. Hvad er den regionale gruppes vurdering af udviklingen i de indtegnede områder?</p>	<p>Se pkt. 2.</p> <p>Generelt vokser bestanden, da der kun i to sæsoner har været en relativt kort jagttid i flere af områderne, og erfaringen har vist at dyrene er sværere at drive jagt på end mange jægere havde forventet. Se pkt. 5.</p>
<p>4. Hvad er den regionale gruppes vurdering af områdets bestandsstørrelse i forhold til den biologiske bæreevne, trafikdrab, markskader mv.?</p>	<p>Flere steder er der plads til en vækst i bestanden, mens der også lokalt rapporteres om markskader. Fornemmelsen er at fænomenet med "tamme" dådyr, der forgriber sig på træer, buske og blomster i haver er aftaget.</p>
<p>5. Andet</p>	<p>I områderne A, B, C, D og E var 2014/15 anden sæson med en jagttid på dåkalv fra 1/12 – 15/12. Det har, også i 2014/15, resulteret i en meget moderat afskydning.</p> <p>I F er det også anden sæson med en jagttid - hjort, då og kalv fra 1/12-31/12. Her er afskydningen steget markant til 30-40 dyr.</p> <p>Grundlaget for ovenstående bestands- og afskydningstal er af svingende kvalitet.</p> <p>HGV vil stadig forsøge at højne kvaliteten af de indsamlede dåvildtdata.</p>

5. Markskader

<p>1. Hjortevildtgruppens vurdering af omfanget af markskader fordelt på vigtige hjortevildtområder i regionen. Herunder angivelse af antal hektar med markskader og afgrødetype. Suppleres med kortbilag.</p>	<p>1. Store/omfattende. 2. Omfattende. 3. Omfattende.</p> <p>Kortbilag og opgørelse af skadede arealer vil være en meget stor opgave, derfor er den "øvelse" ikke gennemført.</p> <p>Høsten 2014 var tidlig, og der var generelt godt høstvejr. Herved var skader på modne afgrøder, der ikke kunne høstes p.g.a. vejret, ikke så omfattende som det tidligere har været. Der er dog stadig lokalt massive markskader på, stort set, alle typer af afgrøder. Alle afgrøder er ikke lige udsatte, men lokalt er der konstateret skader i alle afgrødetyper, og flere afgrøder er meget risikable at dyrke, hvor bestanden er stor.</p> <p>Hegning af markarealer, i form af både permanente og midlertidige hegnstyper, bliver mere udbredt, og erfaringerne i f.h.t. at beskytte afgrøderne er positive.</p> <p>Regulering af kronkalve er også blevet en indarbejdet metode, hvor der ofte meldes tilbage om god effekt. Det er dog fornemmelsen at der er forekommet flere eksempler på misbrug af ordningen – se pkt. 1.4.</p> <p>Dåvildt: Som nævnt under pkt. 4.4. er der også lokalt udfordringer med markskader hvor dåvildt er årsagen.</p>
<p>2. Hvordan vurderer hjortevildtgruppen udviklingen i omfanget af markskader</p>	<p>1. Stigende/uændret 2. Stigende/uændret 3. Stigende/uændret</p> <p>Dåvildt – se pkt. 4.4.</p>
<p>3. Hvilken målsætning og handleplan har gruppen for at mindske omfanget af markskader?</p>	<p>HGV forsøger, både på møder og i den almindelige snak med jægere, lodsejere m.v., at "skubbe på" at der bliver øget fokus på afskydning af hinder og kalve. Ligesom der opfordres til samarbejde over skel om forvaltningen lokalt.</p>

	Indtrykket er at dialogen omkring kronvildtet er blevet bedre – se nærmere under pkt. 6.
4. Hvad gøres der for at mindske omfanget af markskader? Hvad har hjortevildtgruppen konkret gjort i det forgange år for ændre afskydningen lokalt? (i områder med store eller omfattende skader) Suppleres med kortbilag og evt. fotos.	Se pkt. 5.3.
5. Beskrivelse af anvendte vildtafværgemidler herunder anvendelse af vildthejn på agerjord. Angivelse af skønnet antal kilometer anvendt vildthejn samt kortbilag. Beskriv udviklingen i anvendelse af vildthejn på agerjord.	Hegn: se pkt. 5.1. Flere landmænd har anskaffet sig udstyr til bortskræmning af kronvildt der virker vha. sensorer, elektronik og lyde. Der har været positive tilbagemeldinger om effekten. Det er glædeligt at der tages flere metoder i brug, da variation er et af nøgleordene i en effektiv vildtafværgning.
6. Andet (supplerende om gruppens arbejde med markskadeproblemer)	
6. Øvrige emner	
Ønsker om ændring af lokale jagttider.	
Har gruppen ønsker om ændringer i de lokale jagttider for kron- eller dåvildt?	
Andet	Som en opfølgning på Mejdal-mødet, der blev afholdt i november 2014, og de lokale opgørelser af afskydningen, afholdt HGV et møde, hvor ca. 50

personer var inviteret til at diskutere kronvildt og kronvildtforvaltning.

Deltagerne var jægere, landmænd og skovejere fra alle HGV's tre kronvildtområder og Naturstyrelsen Midtjylland og Vestjylland var repræsenteret.

Forud for mødet havde deltagerne kunnet indsende konkrete forslag til justering af jagttid, jagtmåder, forvaltning m.v.. Der var modtaget 11 forskellige forslag, som blev debatteret – herunder regler om jagt i større områder, der vil "tvinge" jægerne til samarbejde over skel, forbud mod regulering, skumrings-/dæmringsjagt m.m..

Der var enighed om at flere af de mere vidtgående forslag, i forhold til nuværende praksis, ville kræve en form for lovgivning, for at kunne få det til at lykkes.

Skumrings-dæmringsjagt gav også anledning til en del meningsudvekslinger.

Efter en lang debat var der stor tilslutning til en fremtidig justering af den lokale jagttid, hvor en gruppe af mellemhjorte (6-8 endere – og evt. 10-endere) ikke skulle have jagttid. Dette for at give andelen af ældre hjorte i bestanden et ekstra skub i den rigtige retning. Det vil kunne dæmpe den konflikt, der har været omtalt i tidligere rapporter, hvor mellemhjorte har været fredet først på sæsonen, og "markjægere" derfor har skullet skåne dem i den del af jagtsæsonen hvor der har været størst chance for at nedlægge kronvildt på landbrugsarealer, hvorefter "skovjægere" senere på sæsonen har nedlagt mange af den gruppe dyr.

Helt generelt er det HGV's opfattelse at debatten omkring kronvildtet er blevet mere konstruktiv og nuanceret – ikke så polariseret som tidligere. De forskellige interessegrupper har bedre forståelse for hinandens synspunkter, hvilket er meget positivt og godt for det fremtidige arbejde.

HGV har haft et dialogmøde med en ny aktør på hjortevildtforvaltningsområdet – foreningen Jysk Jæger og Landbrugslaug. Læs evt. mere om foreningen på deres hjemmeside – www.jjll.dk

